

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6CoCsp/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521205055
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7521205055.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne: A. B., bytom vo C. D. XXX, zastúpená Sidor a partneri, s.r.o., so sídlom v Hlohovci, Železničná 4/A, IČO: 52 635 970, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 500 €, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 8Csp/226/2021 zo dňa 29. marca 2023

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 8Csp/226/2021-105 zo dňa 29. marca 2023.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom výrokom I. zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 500 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. priznal žalobkyni proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 € s odôvodnením, že ako spotrebiteľka sa úspešne domohla ochrany svojich práv v konaniach vedených pred Okresným súdom Košice - okolie pod sp.zn. 17Csp/330/2017 a pred Krajským súdom v Košiciach pod sp.zn. 1Co/228/2019 a tiež v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice - okolie pod sp.zn. 8Csp/252/2017. Vyššie uvedenými rozsudkami bol žalovaný zaviazaný zaplatiť jej celkovo 2.932,93 € titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 17Csp/330/2017 zo dňa 11.12.2018 nadobudol právoplatnosť dňa 5.8.2020 a rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 8Csp/252/2017 zo dňa 7.3.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 25.4.2019.

3. Právne súd posudzoval vec podľa § 3 ods. 3, 5, § 4 ods. 2 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v spojení s ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a § 53a ods. 1, § 100 ods. 1 a § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

4. Z vykonaného dokazovania vzal za preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich spotrebiteľských práv, čo vyplynulo z rozsudku Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 17Csp/330/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/228/2019, ktorým bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni 1.234,98 € titulom bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že úver zo zmluvy uzavretej medzi stranami sporu je bezúročný a bez poplatkov v dôsledku absencie

zákonom stanovených náležitostí zmluvy. Žalobkyňa tiež ako spotrebiteľka úspešne uplatnila na súde porušenie svojich práv v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice - okolie pod sp.zn. 8Csp/252/2017, výsledkom ktorého bol rozsudok zo dňa 7. marca 2019 a týmto rozsudkom bol žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobkyni 1.384,98 € s prísl. titulom bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že zmluva uzavretá medzi stranami sporu je bezúročná a bez poplatkov z dôvodu absencie zákonom predpísaných náležitostí úverovej zmluvy. Žalobkyňa tak splnila podmienku úspešného uplatnenia práva predložením vyššie uvedených rozsudkov, ktorými bol v jej prospech ako spotrebiteľky judikovaný konkrétny nárok z porušenia práva a žalobkyňa tak splnila podmienky pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

5. K vznesenej námietke premlčania žalobou uplatneného nároku s poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. o ochrane spotrebiteľa uviedol, že právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká až potom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, ktorá skutočnosť vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu. Až právoplatným ukončením konania vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 17Csp/330/2017 dňom 5.8.2020 a konania vedeného na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 8Csp/252/2017 dňa 25.4.2019 bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti, umožňujúci žalobkyni požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie. Žaloba bola podaná na súde dňa 27.8.2021, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba vyplývajúca z § 101 OZ, z ktorého dôvodu súd žalovaným vznesenú námietku premlčania vyhodnotil ako nedôvodnú.

6. Vo vzťahu k výške primeraného finančného zadosťučinenia súd poukázal na to, že zákonnými predpokladmi úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. o ochrane spotrebiteľa je existencia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitnými predpismi, slúžiacimi na ochranu spotrebiteľa, úspešné uplatnenie porušenia tohto práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde a pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý za porušenie predmetného práva alebo povinnosti zodpovedá. Zákon teda nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Porušenie práva alebo povinnosti dokonca nemusí byť ani spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi. Žalobkyňa označila ujmu, ktorá jej bola spôsobená tým, že musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor proti žalovanému, musela znášať závadný stav vyvolaný žalovaným, vznikla jej aj majetková ujma vo finančnom obmedzení, spočívajúca v poskytnutí neoprávnených platieb v prospech žalovaného a celá situácia predstavovala pre žalobkyňu stres a neistotu. Bezdôvodným obohatením žalovaného došlo k zásahu do majetkovej sféry žalobkyne, keďže táto istý čas bola neoprávnené ukrátená o svoj majetok a nemohla ním disponovať. Výšku sumy primeraného finančného zadosťučinenia súd určil zohľadňujúc závažnosť konkrétnych porušení práv žalobkyne ako spotrebiteľky, konkrétne skutkové okolnosti daného prípadu a intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov, ktoré spotrebiteľovi hrozili, resp. aj vznikli, ako aj subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Priznané finančné zadosťučinenie plní jednak funkciu satisfakcie pre žalobkyňu, ale aj funkciu sankcie pre žalovaného. Zohľadnil skutočnosť, že žalovaný sa obohatil na úkor žalobkyne o sumu súhrne vo výške 2.932,93 €.

7. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal ich náhradu úspešnej žalobkyni proti neúspešnému žalovanému.

8. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

9. Žalovaný v odvolaní namietal nepreskúmateľnosť rozsudku vo vzťahu k výške priznaného zadosťučinenia 500 € z hľadiska jeho primeranosti, keď žiadnym spôsobom súd nekonkretizoval, ako dospel k tejto sume. Aj keď výšku primeraného zadosťučinenia súd určuje voľnou úvahou, táto úvaha sa musí opierať o celkom konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Namietal aj nesprávne právne posúdenie námietky premlčania odkazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017. Tvrdil, že žalobkyňa si mohla uplatniť svoje právo už v konaní vedenom pod sp.zn. 12Csr/2/2019 (takéto konanie žalobkyňa proti žalovanému nevedla – pozn. odvolacieho súdu), a teda nie až právoplatnosťou rozsudkov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku. Práve vyššie uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu popiera záver súdu v tu prejednávanej veci, že právo na primerané finančné

zadosťučinenie je možné uplatňovať až po právoplatnom skončení predchádzajúceho sporového konania. Najvyšší súd vo vyššie uvedenom rozhodnutí v súvislosti s dovolacou otázkou, či na uplatnenie finančného zadosťučinenia musí najskôr prebehnúť a právoplatne skončiť iné konanie uviedol, že pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy. Uvedený právny názor a výklad k § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa najvyšší súd prijal v spore, v ktorom si žalobcovia v postavení spotrebiteľov uplatnili právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia súčasne v návrhu na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Najvyšší súd ani sudy nižšieho stupňa nezamietli žalobu spotrebiteľov o finančné zadosťučinenie ako podanú predčasne preto, lebo najskôr by malo prebehnúť samostatné konanie o určení neprijateľnej podmienky a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatné a vykonateľné. Keďže najvyšší súd definoval podmienky, za ktorých možno uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie tak, že žiadny predchádzajúci spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom nemusí prebiehať, potom okamih, kedy sa právo na primerané finančné zadosťučinenie mohlo prvýkrát vykonať, sa logicky nemôže viazať na skončenie nejakého konania. Námietačka premlčania bola podľa názoru žalovaného preto uplatnená dôvodne. Žalobkyňa si tvrdený nárok mohla uplatniť v roku 2017 pri podaní žaloby v konaní vedenom pod sp.zn. 17Csp/330/2017, a teda premlčacia doba nesporne uplynula skôr, ako bola podaná žaloba na súd. Zo všetkých týchto dôvodov nesúhlasil s napadnutým rozsudkom.

10. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Zdôraznila, že preukázala úspešné uplatnenie porušenia svojich práv na súde a splnenie žiadnych ďalších podmienok nebolo potrebné pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Výška primeraného zadosťučinenia má byť primeraná a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Uviedla, že s prihliadnutím na postoj žalovaného v konaniach vedených na Okresnom súde Košice – okolie pod sp.zn. 17Csp/330/2017 a sp.zn. 8Csp/252/2017 bola dlhodobo, od roku 2014, kedy došlo k uzavretiu zmlúv, nedôvodne vystavená stavu právnej neistoty, a to až do právoplatného skončenia uvedených súdnych konaní. V dôsledku konania žalovaného nielenže bola vystavená bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, ale bola nútená chrániť svoje práva súdnou cestou. Súdne konanie bolo pre ňu stresujúcim zážitkom, čo vyplýva z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Ak by žalovaný v zmluvnom vzťahu postupoval korektné, žalobkyňa by nikdy nemusela brániť svoje práva na príslušnom súde. Žalobkyni navyiac vznikla aj majetková ujma, keď preplatila úvery zo zmlúv o sumu 2.932,93 €. Žalobkyni vznikla i nemajetková, keď musela vyhľadať právne poradenstvo, iniciovať spor proti žalovanému, aby chránila svoje majetkové práva a tieto všetky skutočnosti boli zohľadnené pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Súd pritom podrobne, presvedčivo a jednoznačne odôvodnil, prečo žalobkyni priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 €. K námietke nesprávneho právneho posúdenia námietky premlčania žalobkyňa uviedla, že nikdy nevedla spor so žalovaným pod sp.zn. 12Csr/2/2019, a preto si v takomto konaní ani nemohla uplatniť svoje právo na primerané finančné zadosťučinenie. Zopakovala, že predpokladom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na súde, tento je splnený až nadobudnutím právoplatnosti súdnych rozhodnutí, čo v prípade žalobkyne bolo dňa 25.4.2019 a 30.4.2020. Od uvedených dátumov do dňa podania žaloby dňa 30.8.2021 neuplynula 3 ročná premlčacia doba, z ktorého dôvodu správne súd vyhodnotil vznesenú námietku premlčania žalovaným ako nedôvodnú. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov považuje rozsudok súdu za vecne správny.

11. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

12. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

13. Rozsudok je vo výroku vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 21. novembra 2023 o 9.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, 2. posch., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia

boli zverejnené dňa 14.11.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 CSP.

15. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h).

16. Odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody neboli naplnené.

17. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani žiadne vady, týkajúce sa procesných podmienok, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

18. Správne, podrobné a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

19. Žalovaný v odvolaní argumentuje skutočnosťami, ktoré uvádzal už v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými sa súd náležite a správne vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, preto jeho odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

20. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení všetkých zákonných predpokladov pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia žalobcovi v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. a zhodne so súdom prvej inštancie považuje priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500 € za primerané s ohľadom na kritériá, ktoré súd zohľadnil pri určovaní tejto výšky.

21. Správny je aj záver súdu o nedôvodnosti žalovaným vnesenej námietky premlčania.

22. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k vyššie uvedeným záverom s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval a odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky odvolacie námietky žalovaného, keďže tieto už boli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie.

23. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

24. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie v zmysle § 3 ods. 5 tretej vety zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie teda vzniká, ak spotrebiteľ aktívne uplatní na súde porušenie práv a povinností určených na jeho ochranu proti porušiteľovi a v spore je úspešný.

25. Súdna prax už dospela k záveru, že porušenie týchto práv alebo povinností nemusí byť vyslovené samostatným rozhodnutím v jeho výroku, ale môže byť vyslovené v akomkoľvek rozhodnutí v prospech spotrebiteľa, a to aj len ako predbežná otázka konštatovaná len v odôvodnení rozhodnutia (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/31/2020 zo dňa 25. mája 2022).

26. Podmienka uplatnenia práva na súde, či už vo forme samostatnej žaloby, vzájomnej žaloby alebo procesnej obrany je však nevyhnutná pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

27. V zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

28. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentáciou súdu prvej inštancie, že k uplatneniu práva na primerané zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek, ale tento nárok vzniká až potom, čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde, vyplynie až z právoplatného rozhodnutia súdu, v ktorom sa táto otázka bude riešiť či už vo výroku samotného rozhodnutia alebo len ako predbežná v jeho odôvodnení. Právo na primerané finančné zadosťučinenie sa teda môže vykonať prvý raz až po splnení podmienky úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti na súde, čo spravidla vyplynie z právoplatného rozhodnutia súdu.

29. Nemožno sa preto stotožniť s argumentáciou žalovaného, že žalobkyňa si mohla svoj nárok uplatniť už v roku 2017 pri podaní žaloby v konaní vedenom pod sp.zn. 17Csp/330/2017, a teda že premlčacia doba uplynula ešte pred podaním žaloby.

30. Takéto neurčité vymedzenie plynutia premlčacej doby navyiac je iba všeobecné, bez určenia momentu (dňa), od kedy mala začať plynúť podľa názoru žalovaného premlčacia doba a bez označenie skutočnosti, ktorá bola rozhodujúca z hľadiska začatia plynutia premlčacej doby (žalovaný neuvádza, kedy žalobkyňa si mohla právo vykonať po prvý raz a na základe akej skutočnosti), čo umožňuje aj odvolaciemu súdu v rámci odvolacieho prieskumu dať iba všeobecnú odpoveď na túto námietku.

31. Pokiaľ žalovaný argumentuje rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/127/2017, v zmysle ktorého pre úspešné uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie sa nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vznikutej ujmy, odvolací súd poukazuje na závery tohto rozhodnutia, v zmysle ktorých jediným predpokladom, ktoré vyžaduje ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. je, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t.j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy, a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, zákon nevyžaduje. Odpadá tak problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

32. Vo vzťahu k namietanému premlčaniu práva žalobkyne a s poukazom na citované rozhodnutie Najvyššieho súdu SR odvolací súd uzatvára, že právny výklad Najvyššieho súdu SR k § 3 ods. 5 zák. o ochrane spotrebiteľa spočíva v zdôraznení skutočnosti, že zákon o ochrane spotrebiteľa pre priznanie finančného zadosťučinenia nestanovuje žiadne osobitné podmienky, teda ani existenciu sporu zo spotrebiteľskej zmluvy. Spor zo spotrebiteľskej zmluvy nie je podmienkou pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, čo však neznamená, že nemôže existovať spor, ktorý by bolo potrebné medzi sporovými stranami rozhodnúť v riadnom konaní a nielen ako prejudiciálnu otázku.

33. V prejednávanej veci spor zo spotrebiteľských zmlúv existoval, súd v konaniach vedených na Okresnom súde Košice - okolie pod sp.zn. 17Cp/330/2017 a sp. zn. 8Csp/252/2017 dospel k záveru o porušení povinnosti žalovaného v súvislosti s uzavretím úverových zmlúv so žalobkyňou, v dôsledku čoho boli obe zmluvy bezúročné a bez poplatkov a žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie v celkovej výške 2.932,93 €, ktoré bol právoplatnými rozsudkami zaviazaný žalobkyňi vydať.

34. Rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 8Csp/252/2017 zo dňa 7.3.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 25.4.2019, preto až týmto dňom si žalobkyňa mohla prvýkrát uplatniť svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie v lehote troch rokov, t.j. do 25.4.2022.

35. Rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp.zn. 17Csp/330/2017 zo dňa 11.12.2018 nadobudol právoplatnosť dňa 5.8.2020, preto až týmto dňom si žalobkyňa mohla uplatniť prvýkrát svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie v lehote troch rokov, t.j. do 5.8.2023.

36. Keďže žaloba o primerané finančné zadosťučinenie bola žalobkyňou podaná na súde dňa 27.8.2021, teda v čase, keď ešte neuplynula všeobecná trojročná premlčacia doba, je žalovaným vznesená námietka premlčania nedôvodná.

37. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné za situácie, že spor zo spotrebiteľskej zmluvy prebiehal, vyhodnotiť moment úspešného uplatnenia práva skôr, než o nároku spotrebiteľa bolo právoplatne rozhodnuté.

38. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie správne posúdil námietku premlčania vznesenú žalovaným ako nedôvodnú.

39. K samotnému nároku žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie odvolací súd konštatuje, že žalobkyňa splnila jediný kvalifikačný znak pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, t.j. úspešne uplatnila porušenie práva a povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z., pričom zákon pre priznanie finančného zadosťučinenia žiadne osobitné podmienky nestanovuje.

40. Finančné zadosťučinenie priznané súdom prvej inštancie je primerané aj podľa odvolacieho súdu vzhľadom na kritériá, na základe ktorých súd dospel k sume 500 €. S týmto odôvodnením primeranosti finančného zadosťučinenia sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje.

41. Ako správne uviedol súd prvej inštancie, podmienkou úspešného uplatnenia nároku na primerané finančné zadosťučinenie nie je preukázanie vzniku ujmy na strane žalobcu. Postačuje aj len hrozba vzniku ujmy a postačí, ak spotrebiteľ na podklade spotrebiteľskej zmluvy má plniť to, čo veriteľovi práve pre rozpor so zákonom nepatrí.

42. Bez povšimnutia však nemožno nechať tú skutočnosť, že v prejednávanej veci takáto hrozba ujmy preukázaná bola, a to nielen v majetkovej sfére, ale aj v nemajetkovej sfére žalobkyne, ktorá bola nútená domáhať sa svojho práva v súdnom konaní, ktoré nepochybne predstavuje negatívny zásah do bežného života spotrebiteľa a je spôsobilý privodiť mu ujmu v súkromnom živote vo forme strachu, nepríjemných pocitov, neistoty a podobne.

43. Žalobkyňa na základe úverových zmlúv plnila žalovanému viac, ako mu v súlade so zákonom patrilo a po dobu, dokiaľ nedošlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia žalovaným žalobkyňu, vznikla žalobkyňi škoda minimálne v rozsahu možného zhodnotenia týchto finančných prostriedkov (2.932,93 €), s ktorými nemohla po dobu, po ktorú boli zadržované žalovaným, žiadnym spôsobom nakladať, či už ich použiť na zabezpečenie vlastných potrieb, zhodnotenie svojho majetku alebo vytvoriť z nich úspory a tieto zhodnotiť získaním úroku.

44. K porušeniu povinnosti žalovaným pritom došlo už na začiatku zmluvného vzťahu, teda v roku 2014 a tento protiprávny stav trval až do právoplatného skončenia oboch vyššie uvedených konaní, čo predstavovalo obdobie šiestich rokov.

45. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zák. č. 250/2007 Z.z. nestanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť, s výnimkou, že toto musí byť primerané.

46. Určenie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou úvahy súdu a súd určí, aká výška finančného zadosťučinenia je primeraná vždy s ohľadom na okolnosti danej veci. Nemôže ísť teda o úvahu svojvoľnú a túto musí súd v odôvodnení rozsudku vysvetliť tak, aby bolo zrejmé, prečo práve priznanú sumu finančného zadosťučinenia považuje za primerané finančné zadosťučinenie v danej konkrétnej veci.

47. Súdna prax doposiaľ vychádzala pri posudzovaní primeranosti finančného zadosťučinenia z nasledujúcich kritérií: 1/ vzniknutá, resp. hroziaca ujma, 2/ rozsah, v akom dodávateľ porušil svoje

povinnosti a výška majetkového plnenia, ktoré tým dodávateľ získal na úkor spotrebiteľa, 3/ doba trvania protiprávneho stavu, 4/ nevyhnutnosť domáhania sa práv v súdnom konaní a tým spôsobený zásah do súkromného života spotrebiteľa, 5/ reparácia vzniknutej ujmy v majetkovej sfére spotrebiteľa, t.j. súdy zohľadňujú, v akom rozsahu bolo spotrebiteľovi vrátené majetkové plnenie dodávateľom, na ktoré dodávateľ nemal právny nárok, 6/ odškodnenie v iných obdobných prípadoch porušenia práv spotrebiteľa, 7/ odškodnenie v iných situáciách a podľa iných zákonných ustanovení v oveľa závažnejších prípadoch (náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, odškodňovanie obetí trestných činov).

48. Odvolací súd vychádzajúc z vyššie uvedených kritérií konštatuje, že pri zohľadnení výšky bezdôvodného obohatenia priznaného súdom (2.932,93 €), ktorá predstavuje ujmu žalobkyne ako spotrebiteľa v jej majetkovej sfére a zároveň predstavuje výšku majetkového plnenia, ktoré žalovaný ako dodávateľ získal porušením svojich povinností na úkor žalobkyne ako spotrebiteľa, zohľadniac dobu trvania protiprávneho stavu, ktorá je vymedzená od uzavretia zmlúv o revolvingovom úvere dňa 12.12.2014 až do právoplatného rozhodnutia súdu o priznaní plnenia žalobkyňi titulom bezdôvodného obohatenia dňa 25.4.2019 a 5.8.2020, prihliadnuc aj na skutočnosť, že žalobkyňa bola nútená domáhať sa svojich práv v súdnom konaní, čím bol spôsobený zásah do jej súkromného života, považuje aj odvolací súd sumu 500 € za primeranú okolnostiam prejednávanej veci a plniacu tak funkciu reparačnú, ako aj sankčnú.

49. Odvolací súd zohľadnil aj kritérium reparácie vzniknutej ujmy v majetkovej sfére spotrebiteľa, t.j. v akom rozsahu bolo spotrebiteľovi vrátené majetkové plnenie dodávateľom, na ktoré dodávateľ nemal právny nárok. Žalobkyňi bolo právoplatnými rozhodnutiami súdu priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu 2.932,93 €, čím dôjde k reparácii ujmy v jej majetkovej sfére a túto skutočnosť je potrebné zohľadniť aj pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

50. Zohľadniac všetky vyššie uvedené kritéria, ako boli vyhodnotené súdom prvej inštancie a odvolacím súdom a zohľadniac aj tú skutočnosť, že v rozsahu súdom priznaného bezdôvodného obohatenia dôjde k reparácii v majetkovej sfére žalobkyne, vychádzajúc aj z rozhodovacej praxe senátu v iných obdobných veciach (napr. sp.zn. 6Co/84/2021, 6CoCsp/49/2021, 6CoCsp/49/2022, 6Co/129/2020, 6Co/150/2021, 6CoCsp/68/2021, 6CoCsp/57/2021, 6CoCsp/40/2021, 6CoCsp/51/2022, 6CoCsp/32/2023 a ďalšie), považuje odvolací súd za primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 €, a to aj s prihliadnutím na odškodňovanie v iných situáciách a podľa iných zákonných ustanovení aj v oveľa závažnejších prípadoch (napr. v prípadoch náhrad za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia alebo v prípadoch odškodnení obetí trestných činov), z ktorých dôvodov potvrdil napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP.

51. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 a § 396 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalobkyňi. Odvolací súd preto priznal žalobkyňi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).